

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs**

ДИРЕКТОРИ НЕЗАИНТЕРЕСОВАНИ

Семинар „ШКОЛА ДАНАС и како даље?“ намењен директорима и финансијским радницима у основним и средњим школама, предшколским установама и домовима ученика Западnobачког округа, у организацији **Tara International Consulting** Нови Сад и **Info Time d.o.o.** Београд са еминентним предавачима, одржан је у суботу, **08.04.2010.г.** у сомборском Дому ученика средњих школа. Иако су теме биле веома актуелне, а предавачи вероватно најбољи које је могуће обезбедити за најављене теме, изостао је интерес директора и њихових сарадника да присуствују овом семинару и чују информације из прве руке од људи који се баве темама које су биле на дневном реду, или је можда проблем био у томе што су им људи са стране дошли „на ноге“, како би им приближили активности које ће одређивати послове менаџмента у школама, али и токове образовања у наредном периоду, а нарочито оне који се односе на финансирање образовања.

Елем, ни предавачи попут проф. др Славка Каравидића, универзитетског професора и ех помоћника више министара просвете у секторима за ученички и студентски стандард, финансије и универзитетско образовање, доц. др **Huga van Veghel**, међународног експерта и професора на Факултету за предузетни менаџмент, проф. Хаџи Здравка М. Ковач, генералног секретара СрпС-а и проф. Душана Ивковића из Завода за унапређење образовања, нису били довољно добар разлог да се сала Дома ученика попуни до предвиђене квоте за овај семинар – обуку. Можда није згорага да поменемо теме које су обрађене на семинару и чињеницу да тренутно не постоје људи у Србији који би могли више рећи о овим темама.

Уочи семинара одржана је конференција за средства информисања у оквиру које је проф. Каравидић говорио о реалности образовања у Србији, проф. Ковач о дилемама везаним за социјални дијалог и заблудама о социјалној држави, проф. Ивковић о регионализацији и децентрализацији образовања, а проф. Вегел о могућностима финансирања кроз пројектно финансирање и обезбеђивање средстава из европских фондова.

Први предавач био је проф. Хаџи Здравко М. Ковач, генерални секретар СрпС-а, који је одржао две презентације: Закон о раду и колективни уговори и Нова решења у Посебном колективном уговору за основне и средње школе и домове ученика. Проф. Ковач је нагласио да је неопходно да се успостави социјални дијалог и на нивоу установа, као и да је неопходно оживети социјални дијалог на локалном нивоу, нивоу територијалне аутономије и, наравно, националном нивоу. Након што је полазнике семинара упознао са законским основама колективног преговарања, међународним конвенцијама које ово право гарантују и утврђују, говорио је у појединостима о новинама у ПКУ, а нарочито о онима која су се показала као највише спорна од закључивања Колективног уговора, у јануару прошле године. Он је, овом приликом, понудио директорима

могућност да приступе синдикату (секцији) директора у оквиру СрпС-а, за оне директоре који су опредељени за социјални дијалог у „својим“ школама.

Проф. др Славко Каравидић говорио је о финансирању образовања по ученику у оквиру кога је изнео читав низ корисних података о мрежи школа, броју ученика, опремљености школа, издвајању за образовање, несразмерном образовном систему, те понудио размишљања о решењима за законом најављено финансирање по глави ученика, односно своје виђење следећих корака реформе образовног система. Он је упозорио на угроженост националних интереса у образовању због (пре)ниског нивоа образовања свог становништва, недовољног издвајања за образовање и прескупог „обрачунског ученика“. Како је проф. Каравидић износио податке које је управо он први прикупио и обрадио, предавање је било врло упечатљиво, а учесници семинара су пажљиво хватали белешке и бројке које је предавач наводио. Између осталог, наглашено је да забрињава што је од постојећих око **4.600** школских објеката исправних свега **1.600**, док на поправку чека око **1.900** објеката, а на реконструкцију више од **800**. Проблем је и што у две трећине свих школа са истуреним одељењима иде свега **9,4%** ученика, а у **4** највећа града (Београд, Нови Сад, Ниш и Крагујевац) иде чак **51%** свих ученика. Како је немогуће навести све податке, напоменућемо само неке најиндикативније, попут онога да је у више од **4.600** одељења број ученика мањи од **15**, док је број ученика по запосленом **9,2**. У исто време, просечан број ученика у основним школама је испод **19**, а у средњим школама испод **25**, дакле далеко мање од законског минимума. У српске школе данас иде мање **220.000** ученика од броја од пре **13** година, а просечан расход по ученику у основним школама у Србији износи **712** евра (из буџета РС), док је у свету **5.000** евра годишње, а расход по ученику у средњим школама **952** евра (из буџета РС), а у свету око **7.000** евра. Он је нагласио потребу доношења рационалније мреже школа, пошто је садашња мрежа школа апсолутно нефункционална и не омогућава рационално коришћење наставног кадра. Тако, нпр. мала школа (са **8** одељења) не омогућава рационално коришћење наставног кадра, сем у случају за два наставника српског језика са **95%** и наставника математике са **90%** од укупног фонда часова. Школа са **16** одељења омогућава рационалност код **7** наставних предмета, а школа са **24** одељења омогућава да **81%** наставног кадра има пуну норму у тој школи. Тек у школама са **32** одељења, па надаље, рационалност коришћења наставног кадра се приближава оптимуму. Проф. Каравидић је навео да, ипак, то не значи да треба „на врат – на нос“ направити нову мрежу школа, већ да при томе треба водити рачуна о специфичности система у целини, као и о потребама локалних заједница како се новом мрежом школа не би угрозио интерес локалних средина и гашењем великог броја школа довели млади људи да остану без једног од круцијалних права које им припада – права на образовање.

Проф. Драган Ивковић је говорио о децентрализацији образовања у оквиру чега је говорио о недовољном нивоу укупног образовања нације и потреби да се систем реформише, што у пракси наилази на велике проблеме и отпоре различитих интересних група и начина размишљања укореењеног у друштвене институције. Он је нагласио и да никад није било више споријих људи, људи без идеја, необавештених и без осећања за потребу мењања.

У наставку семинара представница **Info Time d.o.o.**, г-ђа Весна Николић је одржала презентацију о интернет школском дневнику, под називом „Информација више – брига мање“. Овакав вид комуникације на релацији школа – родитељ већ

функционише у више школа, а намењен је школама, родитељима, ученицима, са могућношћу да од њега корист имају и Министарство просвете и локална самоуправа.

Завршни део саветовања припао је представницима **Tara International Consulting ltd**, професору **Hugu van Veghel** и **Biljani van Vegel Kondić** који су говорили о изради развојних и инвестиционих пројеката – изради пројектних предлога за актуелне фондове ЕУ. Саветовање је завршено поделом пратећих материјала и новом књигом проф. Каравидића у којој су, управо, објављени подаци везани за формулу израчунавања трошкова финансирања, као и други подаци неопходни свакоме ко се бави школским финансијама и/или финансирањем образовања.

Најављен је следећи семинар за **29.05.** на Златибору. Могуће је да ће ова удаљена дестинација побудити већи интерес оних који управљају школским финансијама у нашој средини, него ли семинар од суботе, до кога су могли лагано и дошетати, без икаквих других допунских трошкова.

Београд, **10.05.2010.**год.

проф. Хаци Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС